

**Навчальна програма з іноземної мови
(англійська мова)**

3.5 год на тиждень

до підручника О.Карпюк «English. Year 5», 2022
на основі модельної програми “Іноземна мова 5-9 класи” для
закладів загальної середньої освіти (авт. Редько В. Г. та ін.).

1. Пояснювальна записка

1.1. Мета базової загальної середньої освіти

Відповідно до Державного стандарту базової середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 р. № 898, метою базової середньої освіти є розвиток природних здібностей, інтересів, обдарувань учнів, формування компетентностей, необхідних для їх соціалізації та громадянської активності, свідомого вибору подальшого життєвого шляху та самореалізації, продовження навчання на рівні профільної освіти або здобуття професії, виховання відповідального, шанобливого ставлення до родини, суспільства, навколишнього природного середовища, національних та культурних цінностей українського народу.

Реалізація мети базової середньої освіти ґрунтується на ціннісних орієнтирах, зазначених у Державному стандарті.

Випускник основної школи — це патріот України, який знає її історію; носій української культури, який поважає культуру інших народів; компетентний мовець, що вільно спілкується державною мовою, володіє також рідною (у разі відмінності) й однією чи кількома іноземними мовами; має бажання і здатність до самоосвіти; виявляє активність і відповідальність у громадському й особистому житті; здатний до підприємливості й ініціативності; має уявлення про освітобудову; бережно ставиться до природи; безпечно й доцільно використовує досягнення науки і техніки; дотримується здорового способу життя.

1.2. Завдання іноземних мов у реалізації мети базової загальної середньої освіти

Зміст навчання забезпечується єдністю предметного, процесуального та емоційно-ціннісного компонентів і створюється на засадах оволодіння іноземною мовою у контексті міжкультурної парадигми, що передбачає навчання мови народу, який нею спілкується, та ознайомлення з його культурою. Такий підхід зумовлює формування готовності до міжкультурної комунікації у межах типових сфер, тем і ситуацій спілкування, визначених навчальною програмою. Після закінчення адаптаційного циклу (5 — 6 класи) учні закладу загальної середньої освіти, які вивчають першу іноземну мову, досягають рівня А2, а після закінчення базового предметного навчання (7 — 9 класи) — рівня В1. Ці рівні характеризують результати навчальних досягнень у кожному виді мовленнєвої діяльності та узгоджуються із Загальноєвропейськими Рекомендаціями з мовної освіти.

Завдання іноземних мов полягає у формуванні вмінь:

- здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою;
- розуміти на слух зміст автентичних текстів;
- читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту;

- здійснювати спілкування у письмово відповідно до поставлених завдань;
- адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого опанування іноземної мови;
- використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів;
- критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб;
- висловлювати свої думки, почуття та ставлення;
- ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування;
- обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб;
- ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов.

1.3. Функції іноземних мов у реалізації мети базової загальної середньої освіти

У процесі навчання іншомовного спілкування комплексно реалізуються освітня, виховна і розвивальна функції. Ці функції не є окремими цілями уроку. Вони реалізуються комплексно через зміст галузі та навчально-пізнавальні процеси.

Освітня функція спрямована на:

- усвідомлення учнями значення іноземної мови для життя у мультилінгвальному та полікультурному світовому просторі;
- опанування знань про культуру, історію, реалії та традиції країни виучуваної мови;
- залучення учнів до діалогу культур (рідної та іншомовної);
- розуміння власних індивідуальних особливостей як психофізіологічних засад для оволодіння іноземною мовою;
- усвідомлення значень мовних явищ, іншої системи понять, за допомогою якої спринається дійсність;
- формування вміння використовувати в разі потреби різноманітні стратегії для задоволення власних іншомовних комунікативних намірів (працювати з підручником, словником, довідковою літературою, мультимедійними засобами тощо).

Виховна функція сприяє:

- формуванню в учнів позитивного ставлення до іноземної мови як засобу спілкування, поваги до народу, носія цієї мови, толерантного ставлення до його культури, звичаїв і способу життя;
- розвитку культури спілкування, прийнятої в сучасному цивілізованому суспільстві;
- емоційно-ціннісному ставленню до всього, що нас оточує;
- розумінню важливості оволодіння іноземною мовою і потреби користуватися нею як засобом спілкування.

Розвивальна функція сприяє розвитку в учнів:

- мовних, інтелектуальних і пізнавальних здібностей;
- готовності брати участь в іншомовному спілкуванні;
- потребу подальшого самовдосконалення у сфері використання іноземної мови;
- здатності переносити знання й уміння у нову ситуацію шляхом виконання проблемно-пошукової діяльності.

Мета компетентісно орієнтованого навчання іншомовного спілкування учнів 5–9 класів полягає у спрямуванні навчального процесу на формування в учнів здатності цілісно поєднувати здобуті знання, сформовані уміння й навички, набутий навчальний досвід, світоглядні цінності, ставлення та переконання з активною творчою самостійною науково-дослідницькою діяльністю у межах окреслених навчальною програмою орієнтирів у процесі добору та використання мовного та інформаційного матеріалу для продукування усних і письмових текстів та для ідентифікації чужомовних висловлень у процесі їх сприймання під час читання та слухання.

Методологічними засадами для організації компетентісно орієнтованого навчання іноземних мов у 5–9 класах слугують Рекомендації Європейського Парламенту та Європейської Ради Європейської довідкової рамки ключових компетентностей для навчання упродовж життя; «Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання»; Закон України «Про освіту» (2017).

Навчальний процес будується на підґрунті комунікативного, діяльнісного, особистісно орієнтованого та культурологічного підходів, які своєю сутністю зумовлюють дидактично і методично доцільне визначення цілей та змісту навчання іноземної мови як важливого засобу міжкультурного спілкування та порозуміння в сучасному глобалізованому, мультилінгвальному та полікультурному світовому соціумі.

Компетентісно орієнтоване навчання іноземних мов у закладах загальної середньої освіти доцільно розглядати як здатність учнів відповідно до вікових особливостей і потенційних можливостей усвідомлено виконувати навчальні дії, що забезпечують оволодіння іншомовним спілкуванням в усній та письмовій формах у межах сфер, тем, ситуацій та з допомогою мовних засобів, окреслених чинною програмою. Відповідно, *компетентна особистість* учня кожного класу за результатами вивчення іноземної мови повинна бути здатною відповідно до навчальної програми демонструвати уміння ефективно користуватися іншомовною інформацією, окресленою її комунікативними потребами та презентованою соціальним оточенням, оцінювати її та добирати ту, яку потребує життєва діяльність, впливати на неї, адаптуючи її кількісні та якісні характеристики до власних іншомовних комунікативних намірів. Учень у межах змісту навчальної програми засобами іноземної мови повинен уміти аргументовано висловлювати власні думки, ідентифікувати зміст прочитаних і почутих текстів, дотримуватися в різних соціальних середовищах адекватної комунікативної поведінки під час спілкування, прийнятої у країнах, мова яких вивчається,

демонструвати свої ставлення до отриманої інформації з усних і письмових джерел.

Компетентісно орієнтоване навчання іноземних мов доцільно розглядати з кількох позицій: а) цілей шкільної іншомовної освіти, взагалі, та на певному етапі (класі) навчання, зокрема, б) особливостей добору та організації змісту навчання іноземної мови, в) особливостей добору та використання методів, форм і засобів навчання відповідно до його умов, г) особливостей організації навчального процесу, д) особливостей об'єктів, форм і видів контролю навчальних досягнень учнів. Прокоментуємо ці характеристики.

Цілі шкільної іншомовної освіти. Основними ознаками цієї позиції є особливості цілевизначення, його спрямованість на практичне оволодіння іноземною мовою як засобом спілкування, а також на формування в учнів здатності розв'язувати власні освітні проблеми з використанням критичної рефлексії, що спрямовується на удосконалення іншомовних здібностей і мовленнєвого досвіду протягом життя відповідно до власних комунікативних потреб.

Особливості добору та організації змісту навчання іноземної мови. Ця позиція зумовлюється як цілями, так і тематикою навчання іншомовного спілкування. Вона має враховувати тенденції розвитку шкільної іншомовної освіти (на сьогодні: компетентісний, комунікативний, діяльнісний, особистісно орієнтований, культурологічний підходи), метапредметні категорії, пов'язані з організаційними, інформаційно-пізнавальними, комунікативними, емоційно-ціннісними видами навчальної діяльності, спрямованими на засвоєння мовних аспектів спілкування і механізмів іншомовної комунікації в усному і писемному мовленні, на оволодіння особливостями комунікативної поведінки, прийнятої у країнах, мова яких вивчається, на дотримання соціокультурних норм використання стратегій, адекватних до ситуації спілкування, що забезпечують успішність комунікативної взаємодії.

Особливості добору та використання методів, форм, засобів навчання відповідно до

його умов у процесі компетентісно орієнтованого навчання іноземних мов. Ця позиція зумовлюється тенденціями розвитку сучасної шкільної іншомовної освіти: а) комунікативним спрямуванням процесу навчання; б) діялісною технологією навчання; в) особистісно орієнтованою парадигмою процесу навчання, його відповідністю віковим особливостям учнів початкової школи; г) культурологічним спрямуванням навчальної діяльності. Визначені освітні технології мають сприяти успішному оволодінню учнями навчальними діями, зорієнтованими на отримання іншомовного досвіду спілкування в усній та письмовій формах, який неможливий без засвоєння мовних одиниць і механізмів оперування ними у практичній іншомовній діяльності. А це означає, що методи, форми, види навчальної роботи та засоби їх виконання повинні оптимально забезпечувати ефективність способів пред'явлення та активізації дібраних мовних і мовленнєвих одиниць і давати змогу здійснювати об'єктивний контроль/самоконтроль навчальних досягнень учнів.

Особливості організації навчального процесу. Передбачається, що навчання

організовується за принципом паралельного і взаємопов'язаного оволодіння учнями видами мовленнєвої діяльності, а з допомогою засобів іноземної мови відбувається ознайомлення з соціокультурними, соціолінгвістичними, лінгвокраїнознавчими аспектами культури країни, мовякої вивчається. У зв'язку з цим весь процес навчання набуває форми діалогу культур (чужомовної та рідної), який здійснюється засобами іноземної мови. Такий підхід забезпечується спеціальними видами і формами іншомовної навчальної діяльності, серед яких визначальне місце належить комунікативним завданням, зокрема інтерактивним технологіям і навчально- мовленнєвим ситуаціям, які в освітній діяльності учнів мають набувати пріоритетних засобів навчання.

Особливості об'єктів, форм і видів контролю освітніх досягнень учнів. Ця позиція передбачає використання нового підходу до оцінювання іншомовних навчальних досягнень учнів. Увага центрується на результатах навчання, зокрема рівнях сформованості мовних навичок і мовленнєвих умінь, а також на якості набутого загальнонавчального досвіду. При чому, пріоритетними вважаються види і форми контролю не стільки рівня сформованості мовних (фонетичних, лексичних, граматичних) навичок учнів (хоч і вони є об'єктами перевірки), скільки якості іншомовних умінь у чотирьох видах мовленнєвої діяльності: говорінні, аудіюванні, читанні, письмі. Водночас варто зазначити, що не залишається поза увагою загальнонавчальний досвід учнів, який дає їм змогу доцільно користуватися невербальними засобами спілкування, самостійно здійснювати діяльність для забезпечення власних потреб спілкування іноземною мовою, що ситуативно виникають. Ця позиція набуває важливого значення в умовах компетентнісно орієнтованого навчання, коли увага учнів і вчителів має спрямовуватися на результати навчання як на об'єктивні показники дидактичної та методичної доцільності й ефективності моделювання освітнього процесу.

Формування ключових компетентностей засобами іноземної мови не є одноразовим видом діяльності. Це тривалий процес, який не закінчується вивченням певної теми спілкування або завершенням навчання у закладі загальної середньої освіти. Робота в цій сфері зумовлюється тематикою, визначеною навчальною програмою для кожного класу. Серед ключових компетентностей є такі, формування яких відбувається постійно, у різних обсягах і напрямках упродовж усього процесу навчання іноземної мови. А є компетентності, вибіркоче формування яких можливе лише у межах окремих тем спілкування. Окрім того, формування деяких ключових компетентностей може здійснюватись інтегровано у межах кількох тем на різних етапах навчання. А відтак, навчальна діяльність у певному класі, спрямована на формування деяких ключових компетентностей, може не відбуватись.

Компетентнісно орієнтоване навчання іноземної мови доцільно розглядати не тільки як процес формування ключових компетентностей, але й також міжкультурної іншомовної комунікативної компетентності як предметної з усіма її компонентами (мовною, мовленнєвою, соціокультурною, навчально-стратегічною). Відповідно, цей феномен варто трактувати в таких аспектах:

- 1) міжкультурна іншомовна комунікативна компетентність учнів — це

сукупність набутих учнями знань, умінь, навичок, способів діяльності, ставлень, мотивів, необхідних для усвідомленого виконання комунікативних дій, спрямованих на оволодіння іншомовним спілкуванням у межах вимог навчальної програми для кожного класу;

2) міжкультурна іншомовна комунікативна компетентність – це інтегрована характеристика особистості школяра, яка передбачає формування в нього здатності до набуття досвіду іншомовного спілкування в усній та письмовій формах у межах програмових вимог і забезпечує засвоєння культурних цінностей народу, мова якого вивчається;

3) формування міжкультурної іншомовної комунікативної компетентності — це діяльність, що здійснюється у формі діалогу культур, яку має організовувати вчитель і/або сприяти цьому зміст підручника у межах таких структурних компонентів: *мотиваційного* (ставлення учнів до навчання й усвідомлення соціальної потреби в оволодінні іноземною мовою як засобом міжкультурного спілкування, ціннісні орієнтації); *когнітивного* (знання, уміння, навички, досвід іншомовної комунікативної діяльності, що дає змогу адаптуватися до світового соціуму); *діяльнісного* (способи і форми виконання навчальних дій, спрямованих на усвідомлене оволодіння іншомовною комунікативною діяльністю); *контрольно-оцінного* (самооцінювання і самоконтроль рівня власних навчальних досягнень); *рефлексивного* (самоаналіз, самооцінка, самокорекція процесу і результатів навчання та пошуку шляхів їх удосконалення).

Основними засобами навчання є підручник АНГЛІЙСЬКА МОВА (5-й рік навчання) Авторський колектив: О. Карпюк, К. Карпюк, 2022. Окрім них, за дидактичних потреб учитель може долучати до своєї роботи іншу навчальну літературу, електронні засоби та ілюстративні матеріали, які сприяють досягненню визначених цілей. Усі засоби доцільно застосовувати в комплексі, забезпечуючи взаємопов'язане і паралельне навчання усіх видів мовленнєвої діяльності. Для цього використовується відповідна система вправ і завдань, яка забезпечує збалансоване формування в учнів навичок і умінь в усному (аудіювання, говоріння) та писемному (читання, письмо) мовленні. При цьому, відповідно до комунікативного та діяльнісного підходів, значну увагу доцільно акцентувати на використанні інтерактивних видів мовленнєвої діяльності (навчально-мовленнєвих ситуацій, рольових ігор, проєктної роботи тощо), потенційні можливості яких дають змогу апроксимувати процес навчання іншомовного спілкування до реальних умов життєдіяльності в сучасному світовому просторі.

Тексти для читання та аудіювання мають бути побудовані на автентичному мовному матеріалі та містити актуальну тематичну інформацію, що слугує підґрунтям для організації іномовного спілкування в усному та писемному мовленні.

Об'єктами оцінювання навчальних досягнень учнів є уміння, визначені у межах кожної компетентності. Їх детальні характеристики окреслені дескрипторами. Для кожного класу представлено показники сформованості умінь відповідно до видів мовленнєвої діяльності, які слугують орієнтирами для роботи вчителя.

2. Компетентнісний потенціал галузі «Іноземні мови»

Провідним засобом реалізації вказаної мети є компетентнісний підхід до організації навчання у загальноосвітній школі на основі ключових компетентностей як результату навчання.

	Ключові компетентності	Компоненти
1	Вільне володіння державною мовою	<p>Уміння:</p> <ul style="list-style-type: none"> використовувати українознавчий компонент в усіх видах мовленевої діяльності; засобами іноземної мови популяризувати Україну, українську мову, культуру, традиції, критично оцінювати їх. <p>Ставлення:</p> <ul style="list-style-type: none"> гордість за Україну, її мову та культуру; розуміння потреби популяризувати Україну у світі засобами іноземних мов; усвідомлення того, що, вивчаючи іноземну мову, ми збагачуємо рідну; готовність до міжкультурного діалогу.
2	Здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами	<p>Уміння:</p> <ul style="list-style-type: none"> засобами іноземної мови популяризувати рідну мову, культуру та традиції народу, критично оцінювати їх. <p>Ставлення:</p> <ul style="list-style-type: none"> гордість за рідну мову та культуру; усвідомлення того, що, вивчаючи іноземну мову, ми збагачуємо рідну; готовність до міжкультурного діалогу. <p>Здатність спілкуватися іноземними мовами реалізується через предметні компетентності.</p>
3	Математична компетентність	<p>Уміння:</p> <ul style="list-style-type: none"> розв'язувати комунікативні та навчальні проблеми, застосовуючи логіко-математичний інтелект; логічно обґрунтовувати висловлену думку; використовувати математичні методи (графіки, схеми) для виконання комунікативних завдань. <p>Ставлення:</p> <ul style="list-style-type: none"> готовність до пошуку різноманітних способів розв'язання комунікативних і навчальних проблем.

4	Компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій	<p>Уміння:</p> <ul style="list-style-type: none"> описувати іноземною мовою природні явища, технології, аналізувати та оцінювати їх роль у життєдіяльності людини. <p>Ставлення:</p> <ul style="list-style-type: none"> інтерес до природи та почуття відповідальності за її збереження; розуміння глобальності екологічних проблем і прагнення долучитися до їх розв'язання за допомогою іноземної мови.
5	Інноваційність	<p>Уміння:</p> <ul style="list-style-type: none"> засобами іноземної мови продукувати нові ідеї щодо змін у класі, закладі освіти, родині, громаді тощо, а також адекватно реагувати на зміни; ставити перед собою досяжні та ускладнені цілі у вивченні іноземної мови; ініціювати теми для опрацювання та проблеми для розв'язування під час вивчення іноземних мов.
		<p>Ставлення:</p> <ul style="list-style-type: none"> самотивація, стійкість та впевненість у досягненні успіхів у вивченні іноземних мов.
6	Екологічна компетентність	<p>Уміння:</p> <ul style="list-style-type: none"> розвивати екологічне мислення під час опрацюванні тем, текстів, новин, комунікативних ситуацій, аудіо- та відеоматеріалів; розробляти, презентувати та обґрунтовувати проекти, спрямовані на збереження довкілля; пропагувати здоровий спосіб життя засобами іноземної мови. <p>Ставлення:</p> <ol style="list-style-type: none"> сприймання природи як цілісної системи; готовність обговорювати питання, пов'язані із збереженням навколишнього середовища; <ul style="list-style-type: none"> відповідальне ставлення до власного здоров'я та безпеки.
7	Інформаційно-комунікаційна компетентність	<p>Уміння:</p> <ul style="list-style-type: none"> вивчати іноземну мову з використанням спеціальних програмних засобів, ігор, соціальних мереж; створювати інформаційні об'єкти іноземними мовами; спілкуватися іноземною мовою з використанням інформаційно-комунікаційних технологій; застосовувати ІКТ для пошуку, обробки, аналізу та підготовки інформації відповідно до поставлених завдань. <p>Ставлення:</p>

		<ul style="list-style-type: none"> • готовність дотримуватись авторських прав та мережевого етикету.
8	Навчання впродовжиття	<p>Уміння:</p> <ul style="list-style-type: none"> • визначати комунікативні потреби та цілі під час вивчення іноземної мови; • використовувати ефективні навчальні стратегії для вивчення мови відповідно до власного стилю навчання; • самостійно працювати з підручником, шукати нову інформацію з різних джерел та критично оцінювати її; • організовувати свій час і навчальний простір; • оцінювати власні навчальні досягнення. <p>Ставлення:</p> <ul style="list-style-type: none"> • сміливість у спілкуванні іноземною мовою; • подолання власних мовних бар'єрів; • відповідальність за результати навчально-пізнавальної діяльності; • наполегливість; • внутрішня мотивація та впевненість в успіху.
9	Громадянські та соціальні компетентності	<p>Уміння:</p> <ul style="list-style-type: none"> • формулювати власну позицію; • співпрацювати з іншими на результат, спілкуючись іноземною мовою; • розв'язувати конфлікти у комунікативних ситуаціях; • переконувати, аргументувати, досягати взаєморозуміння/компромісу у ситуаціях міжкультурного спілкування; • переконувати засобами іноземної мови у важливості дотримання прав людини; • критично оцінювати інформацію з різних іншомовних джерел. <p>Ставлення:</p> <ul style="list-style-type: none"> • толерантність у спілкуванні з іншими; • проактивність в утвердженні демократичних цінностей;

		<ul style="list-style-type: none"> • усвідомлення необхідності володіння іноземними мовами для підвищення власного добробуту.
10	Культурна компетентність	<p>Уміння:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ висловлювати іноземною мовою власні почуття, переживання і судження щодо творів мистецтва; ☐ порівнювати та оцінювати мистецькі твори та культурні традиції різних народів. <p>Ставлення:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ усвідомлення цінності культури для людини і суспільства; ☐ повага до багатства і розмаїття культур.
11	Підприємливість і фінансова грамотність	<p>Уміння:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ ініціювати усну, писемну, зокрема онлайн взаємодію іноземною мовою для розв'язання конкретної життєвої проблеми; ☐ генерувати нові ідеї, переконувати в їх доцільності та об'єднувати однодумців задля втілення цих ідей у життя; ☐ презентувати себе і створювати тексти (усно і письмово) іноземною мовою, які сприятимуть майбутній кар'єрі. <p>Ставлення:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ дотримання етичної поведінки під час розв'язання життєвих проблем; ☐ комунікабельність та ініціативність; ☐ ставлення до викликів як до нових можливостей; ☐ відкритість до інновацій; <p>3. креативність.</p>

Ключові компетентності формуються відразу засобами всіх навчальних предметів і є метапредметними. Основою для їх формування є наскрізні вміння, а саме:

- 1) читання з розумінням,
- 2) висловлення власної думки усно й письмово,
- 3) критичне та системне мислення,
- 4) логічне обґрунтування позиції,
- 5) творча діяльність, що передбачає креативне мислення,
- 6) ініціативність,
- 7) конструктивне керування емоціями,
- 8) оцінювання ризиків,
- 9) прийняття рішень,
- 10) розв'язування проблем,
- 11) співпраця та спілкування з іншими.

Розвиток наскрізних умінь не обмежується окремими завданнями або певними етапами уроку, натомість має наскрізний характер, тож очікується, що вчителі створюватимуть сприятливі умови, віддаючи перевагу особистісно-зорієнтованому навчанню та добираючи сучасні технології, методи, прийоми. Вивчення іноземної

мови окрім розвитку комунікативних мовленнєвих умінь забезпечує послідовне та поступове набуття учнями наскрізних умінь.

- 1) **читання з розумінням** — реалізується через рецептивні види мовленнєвої діяльності; див. дескриптори мовленнєвих умінь у розділі 4.1. Конкретні результати навчально-пізнавальної діяльності (5-6 класи) та 5.1. Конкретні результати навчально-пізнавальної діяльності (7-9 класи), зокрема зорове сприймання;
- 2) **висловлювання власної думки в усній і письмовій формі** — реалізується через продуктивні види мовленнєвої діяльності; див. дескриптори мовленнєвих умінь у розділі 4.1. Конкретні результати навчально-пізнавальної діяльності (5-6 класи) та 5.1. Конкретні результати навчально-пізнавальної діяльності (7-9 класи), зокрема усне та писемне продукування;
- 3) **критичне і системне мислення** передбачає опанування учнями таких умінь:

Уміння	Дескриптор
Розуміє та аналізує зв'язки між ідеями.	Порівнює погляди й аргументи з різних джерел.
	Розпізнає головні та додаткові аргументи.
	Визначає основний зміст аргументу.
Оцінює ідеї, аргументи та варіанти.	Відрізняє факти від суб'єктивних думок.
	Розпізнає свідчення та їхню достовірність.
	Розпізнає припущення та умовиводи в аргументі.
	Аналізує та оцінює доказовість і вагомість аргументів у судженнях.
	Визначає проблеми у запропонованому плані, наприклад, організації шкільного заходу.
	Аналізує причини та наслідки проблеми.
	Вивчає можливі способи розв'язання певної проблеми та констатує, до якої міри вони є ефективними.
	Враховує різні погляди на одну і ту ж проблему задля пошуку способів її розв'язання.
Оцінює сильні та слабкі сторони можливих розв'язань проблеми.	

- 4) **логічне обґрунтування позиції** на додаток до умінь пункту 3 передбачає ще й такі:

Уміння	Дескриптор
Синтезує ідеї та інформацію.	Добирає основні ідеї з різних джерел для творення нових свідчень або аргументів.
	Висловлює послідовні, несуперечливі, обґрунтовані міркування у вигляді суджень і висновків.
	Виявляє власне ставлення до подій, явищ і процесів.

- 5) **творча діяльність, що передбачає креативне мислення**, реалізується у таких уміннях, деякі з яких співзвучні з дескрипторами пунктів 3 та 4:

Уміння	Дескриптор
Створює новий контент із власних ідей або інших джерел.	Придумує власні активності на зразок «що, якщо», «якщо б» ізалучає інших до участі.
	Пише або розповідає оригінальні історії з підказками (у разі потреби) або без них.
	Ілюструє новий плакат/веб-сторінку/інший продукт унікальними символами або переконливою мовою.
	Образно реагує (наприклад, у формі розповіді, вірша, малюнка) на сучасні або історичні події та ідеї.
	Повідомляє особисте ставлення до творів мистецтва, музики або літератури.
	Персоналізує чийсь пісню, вірш або історію для відображення власних інтересів, емоцій або особистості.
Використовує новостворений контент для розв'язування проблем та прийняття рішень.	Використовує нові ідеї та зміст для виконання завдання або участі у діяльності.
	Робить діяльність оригінальною, змінюючи завдання або додаючи нові аспекти.

6) **ініціативність** реалізується через уміння, описані у попередніх і наступних пунктах;

7) **конструктивне керування емоціями** потребує таких умінь:

Уміння	Дескриптор
Розпізнає та розуміє емоції.	Описує широке коло різних емоцій.
	Обговорює причини різних емоцій.
	Визначає стратегії поведінки у складних ситуаціях.
	Розуміє те, як власні слабкі сторони характеру викликають певні емоції.
Керує власними емоціями.	Адекватно реагує на похвалу, невдачі та критику.
	Долає стрес, використовуючи відповідні стратегії.
	Управляє емоціями через переоцінку та зміну ситуації.
	Обговорює власні емоції переважно з друзями та добирає найкращі стратегії поведінки.
Відчуває емоційний стан інших людей і налагоджує стосунки.	Демонструє розуміння поглядів та почуттів інших людей.
	Висловлює протилежні думки з повагою.
	Конструктивно веде переговори у разі конфлікту.
	Підтримує стосунки і відчуття приналежності.

8) **оцінювання ризиків** передбачає вміння розрізняти прийнятні і неприйнятні ризики, зважаючи на істотні чинники (див. також дескриптори пунктів 3 та 4);

9) **прийняття рішень** реалізується через уміння, описані в пунктах 3, 4 та 8;

10) **розв'язування проблем** охоплює такі вміння (див. також дескриптори пунктів 3, 4 та 8):

Уміння	Дескриптор
Конструктивно розв'язує проблеми.	Аналізує проблемні ситуації та визначає проблему.
	Висуває, практично перевіряє та обґрунтовує гіпотези.
	Здобуває потрібні дані з різних джерел, перевіряючи надійність джерела.
	Доступно презентує та переконливо аргументує рішення.

11) співпраця та спілкування з іншими потребує таких умінь:

Уміння	Дескриптор
Бере на себе особисту відповідальність за власний внесок у групове завдання.	Дотримується вказівок щодо завдання та попереджає інших про відхилення від них.
	Аргументує власні пропозиції та внесок у групове завдання.
	Несе відповідальність за виконання певного завдання у рамках масштабнішого проєкту.
Дослуховується до думок інших та конструктивно реагує на їхню діяльність.	Слухає та з повагою визнає різні погляди.
	Підтримує, адаптує або відмовляється від пропозицій та поглядів у відповідь на запити та доробки інших.
	Оцінює доробки інших з відповідною чутливістю.
Керує розподілом завдань у проєкті.	Бере участь разом з іншими у плануванні, організації та проведенні активностей.
	Співпрацює з іншими над плануванням та здійсненням проєктів.
	Забезпечує рівномірний розподіл роботи між членами групи.
	Сприяє участі кожного члена групи у спільних активностях.
Працює у напрямі рішень, пов'язаних із завданням.	Пропонує допомогу іншим у виконанні завдання.
	Усвідомлює, коли інші мають різні погляди та ідеї щодо розв'язання проблеми або виконання завдання.
Використовує мовні засоби та стиль відповідно до контексту.	Уміє узагальнювати рішення, що включають інші погляди та ідеї.
	Використовує доречні форми звертання, вітання та прощання.
	Представляє ідеї чітко та переконливо.
	Використовує мову, щоб справити враження, наприклад, перебільшення.
Керує спілкуванням.	Розрізняє, який стиль мовлення більше підходить для спілкування з друзями, а який з незнайомими людьми.
	Розуміє, які теми є доречними для спілкування у певному контексті.
	Використовує належні мовні засоби для того, щоб узгодити зміст спілкування, а саме: продемонструвати розуміння, сповістити про нерозуміння, попросити повторити, попросити роз'яснення, контролювати швидкість та обсяг мовлення співрозмовника, перевірити власне розуміння, перевірити розуміння

	співрозмовником.
	Використовує прості прийоми початку, підтримки та завершення розмови.
	Для подолання мовних прогалин використовує відповідні стратегії, як-от: попередження про прогалину, звернення до співрозмовника по допомогу, використання невербальних засобів, використання неповних синонімів, вгадування.
	Перефразує.
	Спонукає співрозмовників до спілкування.
	Використовує відповідні стратегії розвитку розмови, наприклад, проявляє зацікавленість, дає розгорнуті відповіді, ставить подальші запитання.
Бере участь у спілкуванні з належною впевненістю та чіткістю.	Розмовляє доволі вільно.
	Пише у належному темпі.
	Впевнено починає та підтримує розмову.
	Ефективно розмовляє з незнайомими людьми.
	Використовує міміку та контакт очима належним чином.
	Чітко описує щось або розповідає з виправданою послідовністю ідей або фактів.
	Використовує низку сполучних засобів для зв'язку висловлень/ речень у чіткій, цілісний дискурс.

3. Загальні очікувані результати навчально-пізнавальної діяльності учнів 5 класу

Комунікативна компетенція

Комунікативні види мовленнєвої діяльності	Комунікативні уміння	5 клас
		A1+
Рецептивні	Сприймання на слух	Розуміє фрази та вирази, що належать до сфер найближчих пріоритетів (напр., елементарна особиста інформація про сім'ю, покупки, місцеву географію), якщо мовлення чітке й повільне.
	Зорове сприймання	Розуміє короткі прості тексти, що містять широковживану лексику, зокрема й інтернаціональні слова.
Інтеракційні	Усна взаємодія	Спілкується, виконуючи прості звичні завдання, що вимагають простого і прямого обміну інформацією на знайомі та звичні теми, що стосуються навчання і дозвілля. Здійснює дуже короткі соціальні контакти, проте рідко здатний зрозуміти достатньо, щоб підтримати розмову або виступати її ініціатором.
	Писемна взаємодія	Пише короткі прості записки, пов'язані зі сферою нагальних потреб.
	Онлайн взаємодія	Здійснює спілкування у соціальних мережах на елементарному рівні. Допишує онлайн про свої почуття та діяльність, використовуючи мовні кліше. Реагує на коментарі інших кореспондентів словами подяки або вибачення.
Продуктивні	Усне продукування	Описує або представляє людей, розпорядок дня, смаки та уподобання у вигляді короткого зв'язного висловлення, побудованого з простих фраз і речень.

	Писемне продукування	Пише низку простих фраз і речень, з'єднаних простими конекторами/сполучниками, напр., «та/і/й», «але/проте», «тому, що».

Очікувана соціолінгвістична відповідність

Здійснює дуже короткі соціальні контакти, використовуючи повсякденні ввічливі форми привітання і звертання.
Формулює та реагує на запрошення, пропозиції, вибачення і таке інше.

Лінгвістична компетенція

Лінгвістичний діапазон	5 клас
	A1+
Загальний	Володіє обмеженим діапазоном коротких елементарних завчених фраз для використання у передбачуваних життєвих ситуаціях з можливими труднощами та непорозумінням у передбачуваних обставинах. Продукує короткі повсякденні вислови для задоволення простих конкретних потреб.
Лексичний	Має достатній словниковий запас для задоволення елементарних комунікативних потреб.
Граматичний	Вживає прості структури правильно, але може допускати елементарні помилки. Зазвичай те, що він/вона хоче сказати, є зрозумілим.
Фонологічний	Вимова знайомих слів зрозуміла, але відчувається вплив інших мов на наголос, ритм та інтонацію, що може порушити розуміння.

Загальні характеристики ситуативного спілкування

Мовленнєві функції/види діяльності	Тематика ситуативного спілкування	Підтема
<ul style="list-style-type: none"> • описувати, розповідати, характеризувати • порівнювати • аргументувати і свій вибір • запитувати та надавати інформацію • розпитувати з метою роз'яснення та уточнення інформації • пропонувати, приймати, відхиляти пропозицію 	Шкільне життя.	Шкільні предмети Розклад уроків. Робочий день. Діяльність на уроках. Уроки англійської.
	Я, моя сім'я, родина, друзі.	Стосунки у сім'ї Мої друзі Риси характеру Професії
	Харчування.	Продукти харчування. Їжа та напої. Улюблена їжа. Рецепти. Страви. Світова та національна кухня.
	Свята і традиції.	Календар свят. Традиції світу. Вечірки.
	Природа. Одяг.	Погода. Природні явища. Сезонний одяг.
	Відпочинок і дозвілля.	Вільний час. Хобі. Захоплення.
	Україна. Рідне місто/село.	Загальні відомості про Україну. Міста України. Столиця. Рідне село/місто.
	Подорожі. Країни.	Види подорожей. Цікаві місця. Види транспорту. Країни та мови.

Орієнтовний мовний інвентар – лексика (рівень А1+)

Тема	Лексика
Шкільне життя.	School subjects, timetable, message, website, careful, personal, safe, to chat, to contact, to break, data, password, fake, battle, calculation, creature, fascinating, to divide, to multiply, to subtract, curious, horrible, strict, unusual, wrong, quickly, noisy, strict, activity, after school activity, peers, daybook, classmate, club, competition, event, announcement
Я, моя сім'я, родина, друзі.	Age, an only child, animal trainer, attentive; be crazy about sb/sth; be glad, be happy; be related to become friends, boring, break, bring up, builder, businessman, charming, clever, cook, curly/straight hair, dark hair, dentist, do my homework, energetic, excursion, explain, family tree; firefighter; friendly; fun; gardening, generation, get on with/get along with; twins, pain, power, look like/alike, together, grow up, a relative, cuddly, to be a real pain in the neck, kid, nuisance, lucky, scream, especially, to annoy, to do chores, to get angry, to make a mess, journalist, mystery, quality, dangerous, hard-working, patient, to solve, definitely, burglar, to babysit, to repair, Wh-question words, editor, nurse
Харчування.	Cuisine, national, dishes, courses, meals, baguettes, croissant, champagne, raw fish, sushi, tiramisu, snails, probably, noodles, macaroons, Japanese, Asian, to produce, boiled, fried, doughnuts, cornflakes, crisps, peanuts, bone, healthy/unhealthy, skin, to be rich in, minerals, important, already, just, ever, never, yet, pan, recipe, square, delicious, to smell, on my/his/their own, to combine, to cool, to prepare, to stir, completely, a caption, brunch.
Свята і традиції.	Celebrate, celebration, describe, custom, firework, parade, famous, festive, holy, religious, to depend (on), to honour / in honour of, independence, Thanksgiving Day, hunt, shape, couple, jack-o'-lantern, pumpkin, monster, treat, adult, ancient, China, Greek, moon, Roman, Chinese, Jewish, to begin, to divide, to join, to contest, invitation, to invite, spooky, to be excited, a reason, detail, imaginary, to deserve, harvest, settler, freedom, an ad,
Природа. Одяг.	Thunderstorm, lightning, bloom, flood, forecast, hurricane, shade, fall, degrees below/above, centigrade, changes, changeable, soil, melt, attractive, countryside views, landscapes, amazing, exciting, dangerous, unusual, unique, castle, however, to expect, to report, the North, the South, the

	East, the West, jersey, leggings, bathrobe, underwear, careful, slippery, advice, suggestion, offer.
Відпочинок і дозвілля.	Activity, ballet, choir, violin, creative, physical, both, to collect, to be crazy about, to be sure, adventure, attraction, experience, maze, roundabout, amazing, awesome, to explore, whole, attention, lonely, tiny, survey, actually, spy, fixed plans.
Україна. Рідне місто/село.	Ancient, talented, independent, national, country, flag, people, city, village, powerful, golden, grain, culture, state, founder, to symbolize, Border on, to be washed by, Trident , anthem, trinity, constitution, museum marine park, concert hall, cinema, theatre, art gallery, florist's chemist's, square, monument, statue, station, bus, crossing, sign, traffic lights, custom, tradition, holidays, festival, tickets, modern, region, library, chestnut, hero, Motherland, turn right at the crossroads; cross the road and go straight ahead; it is opposite the...; go straight ahead; turn right at the corner; it is not very far...; take a bus (tram) number, journey, leaflet, direction.
Подорожі. Країни.	Article, choice, to discover , to display , to go camping, arrive, leave for, go, depart, go through, buy, sell, book in advance, exciting, awesome, fast, expensive, convenient, splendid, to consist of, call, to find, to share, skyscraper, natural, exciting, interesting, a rest, camera, sights, ride, programme, shopping, beautiful, flight, enjoy, impressions.

Орієнтовний мовний інвентар – граматика (рівень A1+)

Тема	Граматична категорія
Шкільне життя.	Imperatives, to be (Present Simple), to have (Present Simple), Prepositions of time, Nouns (days of the week, subjects), Capital letters, Cardinal and Ordinal numbers, Adjectives (degrees of comparison), Pronouns (Subject and Possessive).
Я, моя сім'я, родина, друзі.	To be (Present Continuous), modality – would like, Wh-questions, articles singular/plural, have/has got.
Харчування.	Modality - must / mustn't; the verb 'to need'; Present Perfect; countable and uncountable nouns; some, any, much, many; there is/ there are.
Свята і традиції.	Past Simple (regular verbs); Past Simple (irregular verbs); time expressions with 'last', 'yesterday', 'ago'; Prepositions of time – in, on, at; General questions in the Past Simple,
Природа. Одяг.	Be going to; Future Simple, Zero Conditional; Degrees of comparison of the Adjectives; Prepositions (in-on-at: with-for-until); Present Simple; Present Continuous + Present Continuous for plans and intention Future Simple; Past Simple; Modality (can, should).
Відпочинок і дозвілля.	'-ing' form of the verb with likes / dislikes; Present Continuous for future actions; verbs DO-PLAY-Go with sports.
Україна. Рідне місто/село.	Past Simple vs Present Perfect; there is/ there are; preposition of place; modality – should/can; Wh-questions.
Подорожі. Країни.	Linking words 'and', 'but', 'so', 'because'; the article 'the' with proper names; Capital letters;

Очікувані результати за темами та часові межі

Всього годин (4 год/ 1 сем = 64 год, 3 год/ 2 сем = 57 год) – 121 год

4+4 год – діагностичні роботи по кожній темі

1+1 год – вступні уроки в кожному семестрі

1+1 год – підсумкові уроки в кожному семестрі

1 семестр- 1 вступ + 58 тематичних годин+ 4 діагностичні + 1 підсумкова=64 год

2 семестр – 1 вступ+ 51 тематична+ 4 діагностичні+ 1 підсумкова = 57 год

Тема/ години	Очікувані результати - на кінець вивчення теми учні зможуть
Шкільне життя / __14__ год	<ul style="list-style-type: none"> - усно та письмово використовувати вивчені лексичні одиниці; - скласти та записати 4-5 речення про свій шкільний день та улюблений урок; - розіграти діалог про шкільний день (6-7 реплік); - розповісти про улюблений урок (5-6) речень; - вживати Present Simple на письмі, створювати питальні, заперечні речення; - знати порядкові числівники, вживати їх в діалогах; - читати з повним розумінням тематичні тексти, використовуючи словник, знаходити потрібну інформацію, аналізувати її та робити відповідні висновки, виконувати завдання після текстів; - скласти речення, правильно вживаючи ступені порівняння прикметників; - розрізняти та правильно використовувати Subject\ Possessive Pronouns; - написати e-mail про свій робочий день 5-6 речень; - створити власний розклад та розповісти про нього.
Сім'я/ __15__ год	<ul style="list-style-type: none"> - усно та письмово використовувати вивчені лексичні одиниці; - скласти та записати 4-5 речень про свою сімю; про свого друга; про цікаву професію;

	<ul style="list-style-type: none"> - розіграти діалог про сім*ю/роботу (6-7 реплік); - розповісти про роботу своєї мрії (5-6 речень); - читати з повним розумінням тематичні тексти, використовуючи словник, знаходити потрібну інформацію, аналізувати її та робити відповідні висновки, виконувати завдання після текстів; - розуміти вживання речень в Present Simple / Present Continuous та вживати цей час; - використовувати фразу “would like”; - ставити та відповідати на wh-questions; - створити та презентувати родинне дерево.
<p>Харчування / __15__ год</p>	<ul style="list-style-type: none"> - усно та письмово використовувати вивчені лексичні одиниці; - визначити корисну та шкідливу їжу; - ставити запитання про улюблену їжу та давати відповіді на схожі питання; - розповідати про кухню країн світу (5-6 речень); - скласти та записати рецепт на 5-6 кроків; - розповісти про прийом їжі (5-6 речення); - читати з повним розумінням тематичні тексти, використовуючи словник, знаходити потрібну інформацію, аналізувати її та робити відповідні висновки, виконувати завдання після текстів; - використовувати must\mustn't в реченнях; - використовувати much/manу/some/any; - розповідати про улюблену їжу, використовуючи Present Perfect; - презентувати рецепти або перелік традиційних страв.

Свята і традиції/ __14__ год

- усно та письмово використовувати вивчені лексичні одиниці;
- знайти інформацію в інтернеті про певне/задане свято;
- назвати свята та дати їх святкування;
- розповісти про улюблене свято (5-6 речень);
- записати та розповісти про традиції святкування (4-5 речень);
- написати запрошення на вечірку (6-7 реплік);
- читати з повним розумінням тематичні тексти, використовуючи словник, знаходити потрібну інформацію, аналізувати її та робити відповідні висновки, виконувати завдання після текстів;
- вживати Past Simple Tense в розповідних, питальних та заперечних реченнях;
- вживати порядкові числівники описуючи свята;
- вживати прийменники in- on- at;
- розіграти діалог про свята (7-8 реплік);
- створити та презентувати листівку/постер про улюблене свято.

Природа. Одяг/ __12__ год

- усно та письмово використовувати вивчені лексичні одиниці;
- описувати погоду в різні пори року (5-6 речення);
- назвати та порадити одяг по погоді;
- поставити запитання про улюблену погоду/пору року/ відповідний одяг та про емоції, які вона викликає;
- скласти прогноз погоди відповідно до картинки (4-5 речень);
- розіграти діалог про погоду на різних континентах (6-7 реплік);
- дати пораду використовуючи модальне дієслово “should”;
- розповісти про улюблену пору року та погоду (5-6 речень);
- читати з повним розумінням тематичні тексти, використовуючи

	<p>словник, знаходити потрібну інформацію, аналізувати її та робити відповідні висновки, виконувати завдання після текстів;</p> <ul style="list-style-type: none"> - розповісти про плани, використовуючи Zero Conditional; - створити та презентувати відео/листівку/постер про улюблену пору року.
Відпочинок і дозвілля./ __12__ год	<ul style="list-style-type: none"> - усно та письмово використовувати вивчені лексичні одиниці; - визначити улюблені види хобі; - розповісти про улюблені/не улюблені заняття; - написати повідомлення про відвідування тематичного парку (5-6 речень); - розіграти діалог про заняття у вільний час (5-6 реплік); - написати e-mail про цікаві місця для відпочинку; - розповісти про своє хобі/ хобі свого друга; - знайти інформацію в інтернеті про хобі відомих людей; - читати з повним розумінням тематичні тексти, використовуючи словник, знаходити потрібну інформацію, аналізувати її та робити відповідні висновки, виконувати завдання після текстів; - використовувати речення з ‘-ing’ form of the verb with likes / dislikes; Present Continuous for future actions; - скласти та презентувати план на тиждень.
Україна. Рідне місто/село./ _14__ год	<ul style="list-style-type: none"> - усно та письмово використовувати вивчені лексичні одиниці; - розповісти про свою країну/місто/село (5-6 речень); - запитати дорогу та відповісти; - написати лист про свій населений пункт (5-6 речень); - розіграти діалог про відомі міста України (6-7 реплік);

	<ul style="list-style-type: none"> - читати з повним розумінням тематичні тексти, використовуючи словник, знаходити потрібну інформацію, аналізувати її та робити відповідні висновки, виконувати завдання після текстів; - вживати Present Perfect в розповідних, питальних та заперечних реченнях; - правильно використовувати структури there is/there are; - розрізняти різні (вивчені) часові форми та вірно їх використовувати; - знайти інформацію про цікаві місця великих міст та скласти свій Top-10 must visit; - зробити та презентувати проект «Welcome to Ukraine».
Подорожі. Країни./ _13_ год	<ul style="list-style-type: none"> - усно та письмово використовувати вивчені лексичні одиниці; - назвати переваги та недоліки різних способів подорожування (3-4 пункти); - назвати 10 країн та їх мову; - скласти список країн, які хоче відвідати (5-6 пунктів); - заповнити таблицю-порівняння англomовних країн (6-7 пунктів); - читати з повним розумінням тематичні тексти, використовуючи словник, знаходити потрібну інформацію, аналізувати її та робити відповідні висновки, виконувати завдання після текстів; - правильно використовувати linking words (and, but, so because); - вірно вживати означений артикль the з географічними назвами; - написати email про свій візит до англomовної країни у правильному граматичному часі; - розіграти діалог про свою подорож (6-7 реплік); - розповісти про одну з англomовних країн (5-6 речень); - підготувати та презентувати quiz-test/leaflet про англomовні країни.

Оцінювання навчальних досягнень учнів

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ

Рівні навчальних досягнень	Бали	Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів
Аудіювання*		
I. Початковий	1	Учень (учениця) розпізнає на слух найбільш поширені слова в мовленні, яке звучить в уповільненому темпі
	2	Учень(учениця) розпізнає на слух найбільш поширені словосполучення в мовленні, яке звучить в уповільненому темпі
	3	Учень (учениця) розпізнає на слух окремі прості непоширені речення й мовленнєві зразки, побудовані на вивченому мовному матеріалі в мовленні, яке звучить в уповільненому темпі
II. Середній	4	Учень (учениця) розпізнає на слух прості речення, фрази та мовленнєві зразки, що звучать у нормальному темпі. В основному розуміє зміст прослуханого тексту, в якому використаний знайомий мовний матеріал
	5	Учень (учениця) розуміє основний зміст поданих у нормальному темпі текстів, побудованих на вивченому мовному матеріалі
	6	Учень (учениця) розуміє основний зміст поданих у нормальному темпі невеликих за обсягом текстів, побудованих на вивченому мовному матеріалі, які містять певну кількість незнайомих слів, про значення яких можна здогадатися
III. Достатній	7	Учень (учениця) розуміє основний зміст поданих у нормальному темпі текстів, побудованих на вивченому мовному матеріалі, які містять певну кількість незнайомих слів, про значення яких можна здогадатися, сприймає більшу частину необхідної інформації, подану у вигляді оціночних суджень, опису, аргументації
	8	Учень (учениця) розуміє основний зміст стандартного мовлення в межах тематики ситуативного мовлення яке може містити певну кількість незнайомих слів, про значення яких можна здогадатися. В основному сприймає на слух експліцитно подану інформацію
	9	Учень (учениця) розуміє основний зміст мовлення, яке може містити певну кількість незнайомих слів, про значення яких можна здогадатися, а також сприймає основний зміст повідомлень і фактичну інформацію, подану в повідомленні
IV. Високий	10	Учень (учениця) розуміє основний зміст мовлення, яке може містити певну кількість незнайомих слів, про значення яких можна здогадатись, а також основний зміст чітких повідомлень різного рівня складності
	11	Учень (учениця) розуміє тривале мовлення, яке може містити певну

		кількість незнайомих слів, про значення яких можна здогадатися. Уміє знаходити в інформаційних текстах з незнайомим матеріалом необхідну інформацію, подану у вигляді оціночних суджень, опису, аргументації
	12	Учень (учениця) розуміє тривале мовлення й основний зміст повідомлень, сприймає на слух подану фактичну інформацію в повідомленні
* Обсяг тексту, рівень складності, лексична та граматична наповнюваність, тематика текстів вказано у Додатку 1		
Читання*		
I. Початковий	1	Учень (учениця) уміє розпізнавати та читати окремі вивчені слова на основі матеріалу, що вивчався
	2	Учень (учениця) вміє розпізнавати та читати окремі вивчені словосполучення на основі матеріалу, що вивчався
	3	Учень(учениця) вміє розпізнавати та читати окремі прості непоширені речення на основі матеріалу, що вивчався
II. Середній	4	Учень (учениця) уміє читати вголос і про себе з розумінням основного змісту тексти, побудовані на вивченому матеріалі. Уміє частково знаходити необхідну інформацію у вигляді оціночних суджень за умови, що в текстах використовується знайомий мовний матеріал
	5	Учень (учениця) вміє читати вголос і про себе з розумінням основного змісту тексти, які можуть містити певну кількість незнайомих слів, про значення яких можна здогадатися. Уміє частково знаходити необхідну інформацію у вигляді оціночних суджень, опису за умови, що в текстах використовується знайомий мовний матеріал
	6	Учень/учениця вміє читати з повним розумінням тексти, які можуть містити певну кількість незнайомих слів, про значення яких можна здогадатися. Уміє знаходити необхідну інформацію у вигляді оціночних суджень, опису, аргументації за умови, що в текстах використовується знайомий мовний матеріал
III. Достатній	7	Учень (учениця) уміє читати з повним розумінням тексти, які містять певну кількість незнайомих слів, про значення яких можна здогадатися; уміє знаходити потрібну інформацію в текстах інформативного характеру
	8	Учень (учениця) вміє читати з повним розумінням тексти, які містять певну кількість незнайомих слів, знаходити й аналізувати потрібну інформацію
	9	Учень (учениця) вміє читати з повним розумінням тексти, використовуючи словник, знаходити потрібну інформацію, аналізувати її та робити відповідні висновки
IV. Високий	10	Учень (учениця) вміє читати з розумінням основного змісту тексти, аналізує їх, розуміє прочитаний текст, установлюючи логічні зв'язки всередині речення та між реченнями

	11	Учень (учениця) уміє читати тексти, аналізує їх і робить власні висновки, розуміє логічні зв'язки в рамках тексту та між його окремими частинами
	12	Учень (учениця) уміє читати тексти, аналізує їх і робить висновки, порівнює отриману інформацію з власним досвідом. У повному обсязі розуміє тему прочитаного тексту різного рівня складності
* Обсяг, тематика, характер текстів для читання вказано у Додатку 1		
Говоріння*		
I. Початковий	1	Учень (учениця) знає найбільш поширені вивчені слова, проте не завжди адекватно використовує їх у мовленні, допускає фонематичні помилки
	2	Учень (учениця) знає найбільш поширені вивчені словосполучення, проте не завжди адекватно використовує їх у мовленні, допускає фонематичні помилки
	3	Учень (учениця) використовує в мовленні прості непоширені речення з опорою на зразок, має труднощі у вирішенні поставленого комунікативного завдання в ситуаціях на задану тему, допускає фонематичні помилки
II. Середній	4	Учень (учениця) уміє в основному логічно розпочинати та підтримувати бесіду, при цьому використовуючи обмежений словниковий запас та елементарні граматичні структури. На запит співрозмовника дає елементарну оціночну інформацію, відображаючи власну точку зору
	5	Учень (учениця) уміє в основному логічно побудувати невеличке монологічне висловлювання та діалогічну взаємодію, допускаючи незначні помилки при використанні лексичних одиниць. Усі звуки в потоці мовлення вимовляються правильно
	6	Учень (учениця) упевнено розпочинає, підтримує, відновлює та закінчує розмову у відповідності з мовленнєвою ситуацією. Усі звуки в потоці мовлення вимовляються правильно
III. Достатній	7	Учень (учениця) уміє зв'язно висловлюватись відповідно до навчальної ситуації, малюнка, робити повідомлення з теми, простими реченнями передавати зміст прочитаного, почутого або побаченого, підтримувати бесіду, ставити запитання та відповідати на них
	8	Учень (учениця) уміє логічно висловитись у межах вивчених тем відповідно до навчальної ситуації, а також у зв'язку зі змістом прочитаного, почутого або побаченого, висловлюючи власне ставлення до предмета мовлення; уміє підтримувати бесіду, вживаючи короткі репліки. Учень в основному уміє у відповідності з комунікативним завданням використовувати лексичні одиниці та граматичні структури, не допускає фонематичних помилок
	9	Учень (учениця) уміє логічно висловлюватись у межах вивчених тем, передавати основний зміст прочитаного, почутого або побаченого, підтримувати бесіду, уживаючи розгорнуті репліки, у

		відповідності з комунікативним завданням використовує лексичні одиниці та граматичні структури, не допускає фонематичних помилок
IV. Високий	10	Учень (учениця) уміє без підготовки висловлюватись і вести бесіду в межах вивчених тем, використовує граматичні структури й лексичні одиниці у відповідності з комунікативним завданням, не допускає фонематичних помилок
	11	Учень (учениця) уміє логічно й у заданому обсязі побудувати монологічне висловлювання та діалогічну взаємодію, використовуючи граматичні структури й лексичні одиниці у відповідності до комунікативного завдання, не допускаючи при цьому фонематичних помилок
	12	Учень (учениця) уміє вільно висловлюватись і вести бесіду в межах вивчених тем, гнучко та ефективно користуючись мовними та мовленнєвими засобами

*Обсяг монологічного висловлювання та кількість реплік у діалогічному мовленні, характер і тематика, лексична та граматична наповнюваність вказано у Додатку 1

Письмо*

Рівень навчальних досягнень	Бали	Критерії оцінювання навчальних досягнень	Грамотність	
			Припустима кількість орфографічних помилок	Припустима кількість лексичних, граматичних і стилістичних помилок
I. Початковий	1	Учень (учениця) уміє писати вивчені слова, допускаючи при цьому велику кількість орфографічних помилок	8	9
	2	Учень (учениця) уміє писати вивчені словосполучення	6	9
	3	Учень (учениця) уміє писати прості непоширені речення відповідно до комунікативної задачі проте зміст повідомлення недостатній за обсягом для розкриття теми та інформативно насичений	6	8
II. Середній	4	Учень (учениця) уміє написати листівку за зразком, проте використовує обмежений запас	6	6

		лексики та граматичних структур, допускаючи помилки, які ускладнюють розуміння тексту		
	5	Учень (учениця) уміє написати коротке повідомлення за зразком у межах вивченої теми, використовуючи обмежений набір засобів логічного зв'язку при цьому відсутні з'єднувальні кліше, недостатня різноманітність ужитих структур, моделей тощо	4-5	5
	6	Учень (учениця) уміє написати коротке повідомлення/лист за зразком у відповідності до поставленого комунікативного завдання, при цьому вжито недостатню кількість з'єднувальних кліше та посередня різноманітність ужитих структур, моделей тощо	4-5	5
III. Достатній	7	Учень (учениця) уміє написати коротке повідомлення за вивченою темою за зразком у відповідності до заданої комунікативної ситуації, допускаючи при цьому ряд помилок при використанні вивчених граматичних структур. Допущені помилки не порушують сприйняття тексту, у роботі вжито ідіоматичні звороти, з'єднувальні кліше, різноманітні структури, моделі тощо	4	4
	8	Учень (учениця) уміє без використання опори написати повідомлення за вивченою темою, зробити нотатки, допускаючи ряд помилок при використанні лексичних одиниць. Допущені помилки не порушують сприйняття	3	3

		тексту, у роботі вжито ідіоматичні звороти, з'єднувальні кліше, різноманітні структури, моделі тощо		
	9	Учень (учениця) уміє написати повідомлення на запропоновану тему, заповнити анкету, допускаючи ряд орфографічних помилок, які не ускладнюють розуміння інформації, у роботі вжито ідіоматичні звороти, з'єднувальні кліше, різноманітні структури, моделі тощо	3	2
	10	Учень (учениця) уміє написати повідомлення, висловлюючи власне ставлення до проблеми, написати особистого листа, при цьому правильно використовуючи вивчені граматичні структури у відповідності до комунікативного завдання, використовуючи достатню кількість ідіоматичних зворотів, з'єднувальних кліше, моделей тощо	2	1
IV. Високий	11	Учень (учениця) уміє написати повідомлення, правильно використовуючи лексичні одиниці в рамках тем, пов'язаних з повсякденним життям. Даються при наявності несуттєвих орфографічних, які не порушують акту комунікації (британський або американський варіанти орфографії, орфографічні помилки в географічних назвах тощо)	1-2	
	12	Учень (учениця) уміє подати в письмовому вигляді інформацію у відповідності з комунікативним завданням,		

		висловлюючи власне ставлення до проблеми, при цьому правильно використовуючи лексичні одиниці та граматичні структури		
--	--	---	--	--

* Обсяг письмового повідомлення, його тематика, структура, повнота розкриття змісту, лексична насиченість і рівень граматичної компетентності, наповнюваність вказано у Додатку 1.

Система оцінювання має на меті допомогти вчителю конкретизувати навчальні досягнення учнів і надати необхідні інструменти для впровадження об'єктивного й справедливого оцінювання результатів навчання.

В оцінюванні навчальних досягнень учнів важливо розрізнити **поточне формувальне оцінювання** (оцінювання для навчання) та **підсумкове оцінювання** (семестрове, річне). Поточне формувальне оцінювання здійснюють з метою допомогти учням усвідомити способи досягнення кращих результатів навчання. Підсумкове оцінювання здійснюють з метою отримання даних про рівень досягнення учнями результатів навчання після завершення освітньої програми або окремих освітніх компонентів.

Функціональна складова. Формувальне оцінювання відбувається впродовж навчального періоду та завершується наприкінці семестру або року підведенням підсумків. Ключові уміння та фокус оцінювання: сприймання на слух — основна ідея, детальне сприйняття; читання — про себе, основна ідея, детальне сприйняття; говоріння — усна взаємодія (діалог з однокласниками, відповіді на питання вчителя), монологічне мовлення (декілька речень про себе, короткі фрази на повсякденні теми);

письмо — письмова взаємодія (короткі повідомлення, речення).

Види діяльності до формувального оцінювання, враховують функціональну складову навчання англійської мови у реалізації мети початкової загальної середньої освіти та супроводжуються детальним описом та типами завдань, які допоможуть вчителю побудувати поступову, чітку та ґрунтовну систему формувального навчання в молодшій школі.

Орієнтовні параметри оцінювання навчально-пізнавальних досягнень учнів.

Сприймання на слух:

обсяг прослуханого запису — до 3 хв

орієнтовна кількість завдань — 4-5

оптимальна кількість запитань в завданні — 7-8

темп мовлення — повільний, чіткий

формат — діалог, монолог

лексичне/граматичне наповнення — в межах тем, визначених чинними навчальною програмою.

Читання:

обсяг тексту — 100 – 150 слів

орієнтовна кількість завдань — 4-5

оптимальна кількість запитань в завданні — 7-8

формат — повідомлення, описи

лексичне/граматичне наповнення — в межах тем, визначених навчальною програмою

Говоріння:

обсяг висловлювання — 5-6 фраз

орієнтовна кількість завдань — 3-4

формат — діалогічне мовлення (запитання – відповідь), монологічне мовлення (опис)

використання лексики/граматики — в межах тем, визначених чинною навчальною програмою.

Письмо:

обсяг висловлювання — 50–60 слів

орієнтовна кількість завдань — 3-4

формат — письмові повідомлення на 5-6 речень, заповнення пропусків в тексті, вибір дієслова у правильному граматичному часі, розкриття дужок, комбіновані завдання на читання та письмо визначені навчальною програмою.

Види мовленнєвої діяльності	Маркери для оцінювання	Дескриптори
Сприймання усної інформації	Типові тексти	Слова, фрази і речення, короткі повідомлення, інструкції, питання-відповіді.
	Типовий зміст	Знайомі учням теми, пов'язані з описом класної кімнати, подіями та предметами щоденного вжитку, учнівськими потребами та інтересами.
	Параметри мовлення	Чітке і повільне мовлення зі знайомим акцентом з повторами, візуальною підтримкою (картинки, малюнки) чи супровідними жестами.
	Рівень мови	Граматичні структури та лексика визначені Програмою на рівні A1+.
	Кількісні показники	30-50 слів за 1 хвилину
	Орієнтовні зразки типових завдань для контролю та оцінювання	Прослуховування розповідей про канікули Прослуховування оголошень, інтерв'ю та розповідей на теми, що вивчаються
Сприймання письмового тексту	Типові тексти	Слова, фрази, речення і короткі друковані чи електронні тексти коротких історій, пісень, базових комп'ютерних інструкцій відповідною виучуваною мовою
	Типовий зміст	Знайомі учням теми, пов'язані з

		описом класної кімнати, подіями та предметами щоденного вжитку, учнівськими потребами та інтересами.
	Рівень мови	Граматичні структури та лексика визначені Програмою на рівні А1+.
	Кількісні показники	100-120 слів
	Орієнтовні зразки типових завдань для контролю та оцінювання	Читання текстів коротких історій, пісень, базових комп'ютерних інструкцій Читання розповідей або інтерв'ю на теми, що вивчаються
Усна взаємодія та продукування	Загальна характеристика	Базова комунікація на звичні та знайомі теми
	Взаємодія та контекст	Учні 5 класів можуть говорити і взаємодіяти на базовому рівні, оперуючи кількома звичними та знайомими темами, якщо вчитель чи співрозмовник говорить повільно і готовий допомогти
	Параметри мовлення	Учні 5 класу розкривають зміст щодо звичної та знайомої тематики про повсякденне життя, послуговуючись базовою лексикою, фразами на рівні простих речень. Вони можуть ініціювати базовий обмін інформацією. Учні потребують постійної підтримки, якщо взаємодія виходить за рамки найпростішої короткої комунікації, часто роблять паузи, підбираючи відповідну мову.
	Лексика і граматики	Учні 5 класу використовують лексику і граматику в рамках визначених Програмою, в основному на рівні А1+, однак можуть спостерігатись неточності .
	Вимова	Учні 5 класу вимовляють звуки та виявляють риси зв'язного мовлення на рівні слів, фраз, простих речень аби зрозуміло донести зміст висловлювання до співрозмовника.
	Стратегії взаємодії	Учні 5 класу здатні утримувати спілкування, використовуючи слова, вербальний і/або невербальний зворотній зв'язок для вираження розуміння чи прохання про роз'яснення.

	Орієнтовні зразки типових завдань для контролю та оцінювання	Питання і відповіді щодо персональної інформації Розповідь про себе Бесіда про кімнати в будинку чи квартирі. Розповідь про свої здібності та вміння Бесіда про святкування Розповідь про свій режим дня Розмова про школу та шкільне життя Розмова про спорт та фізичну активність Обговорення видів діяльності, які учні здійснюють на вихідних Розповідь про друга Розмова про різні місця проживання, питання і відповіді про місце проживання Розмова про зустріч з друзями на вихідних Бесіда про одяг, опис свого святкового костюму Складання діалогу на тему покупок Бесіда про місця, які хочеться відвідати
Письмова онлайн взаємодія та продукування	Загальна характеристика	Використовують прості слова, фрази, речення, а також можуть продукувати прості короткі тексти
	Лексика, граматики	Учні 5 класу використовують лексику, граматику визначені Програмою на рівні A1+, щоб написати повідомлення на знайому та близьку їм тему; Використовують слова, фрази і речення, послуговуючись власним набутим запасом лексики і прикладами, наданими вчителем чи інструкцією до завдання; Здатні контролювати граматичну, лексичну і функціональну точність висловлювання відповідно до вимог завдання, однак можуть спостерігатися певні неточності.
	Кількісні показники	6-8 простих речень (80-90 слів) в зв'язному тексті (повідомленні, електронному листі та ін.)
	Типові тексти	Учні можуть продукувати у письмовій формі такі тексти як: постери, листівки, короткі записки чи повідомлення, електронні повідомлення, міні-діалоги, списки, плани чи щоденникові записи.
	Орієнтовні зразки типових завдань для контролю та оцінювання	Написання та розміщення на сторінці електронного ресурсу або соціальної мережі письмового повідомлення на задану тематику Складання списку того, що є в кімнаті Написання запрошення на святкування

		<p>Написання блогу про себе, позакласні заняття та клуби</p> <p>Написання електронного листа другу з ідеями щодо занять у вільний час</p> <p>Написання листівки про проведені вихідні дні</p> <p>Написання історії про проведення часу з друзями</p> <p>Написання огляду року, проведеного в школі</p>
--	--	--

Додаток 2

Орієнтовний перелік інструментів формувального оцінювання

№	Назва	Опис інструмента
1	Аналіз портфоліо	Перевірка рівня навчальних досягнень за допомогою портфоліо учня. Портфоліо – це підібрані учнем роботи із зазначенням дати, призначення яких – розповісти історію учнівських досягнень або поступу. Портфоліо зазвичай містить особисті роздуми учня з поясненнями, чому обрано ту чи ту роботу і як саме вона показує досягнення цілей Навчання
2	Відповідь хором	Учні одночасно усно реагують на певну репліку. Це може бути відповідь на запитання, висловлення згоди чи незгоди із запропонованим твердженням, повторення сказаного вчителем тощо
3	Візьми і передай	Спільна групова робота, яку використовують, щоб поділитися думками або зібрати інформацію від кожного учасника групи; учні записують відповіді, потім передають вправо, додають власну відповідь на іншому аркуші і продовжують, доки їхній папірець обійде всю групу і знову повернеться до них. Потім обговорюють результати в групі
4	Внутрішнє / зовнішнє коло	Учні стають у два кола, внутрішнє та зовнішнє, обличчям одне до одного. Учні, що стоять навпроти, ставлять одне одному запитання по темі, які вони попередньо написали. Зовнішнє коло рухається і утворюються нові пари. Потім процедура повторюється
5	Газетний заголовок	Вигадайте газетний заголовок, який може бути написаний до теми, яку ми вивчаємо. Передайте основну ідею події
6	Гра в кубик	Покажіть 6 запитань до уроку. Об'єднайте учнів у групи по 4. У кожній групі є один кубик. Кожен кидає кубик та відповідає на запитання з відповідним номером. Якщо номер випав більш ніж один раз, учень може доповнити попередню відповідь або кинути кубик ще раз. Відповіді можна записувати
7	Доповни думку	Письмова перевірка розуміння стратегії, коли учні заповнюють пропуски у пропонованому

		твердженні
8	Есе «хвилинка»	Питання для есе на одну хвилину– це конкретне питання з орієнтацією на очікуваний(і) результат(и) навчання, на яке можна відповісти за одну-дві хвилини
9	Запис у журнал	Учні записують у свій журнал або зошит розуміння предмету, поняття або те, що вони вивчили на уроці. Вчитель переглядає записи, щоб дізнатися чи зрозумів учень певну тему, урок, поняття або вивчене
10	Записні книжки учнів	Інструмент для учнів для відстежування навчального поступу: куди я рухаюся? де я зараз? як туди дістатися?
11	Збір ідей	Учитель ставить запитання або дає завдання. Учні самостійно відповідають на аркуші паперу, зазначаючи не менше трьох думок / відповідей / тверджень. Учні, що завершили, встають. Вчитель звертається до певного учня і просить його поділитися записаними ідеями. Учні викреслюють пункти, попередньо озвучені однокласниками і сідають, коли в них а аркушах закінчилися всі записані ідеї, незалежно від того, чи вони були озвучені саме ними. Вчитель продовжує опитувати учнів, доки сядуть усі
12	З-Х-В та ЗХВ+	Учні відповідають групами, в парах або індивідуально на запитання «Що ми вже знаємо?» (З), «Що ми хотіли б дізнатися?» (Х) та «Що вже вивчили за темою?» (В). Плюс (+) просить учнів класифікувати отримані знання за допомогою концептуальної карти або наочної схеми, яка відображає ключову інформацію. Потім кожен учень записує короткий підсумок (на один абзац) про вивчене
13	Картка на вихід	Це письмові відповіді учнів на запитання на картках, які учням роздають наприкінці уроку, після завершення певного виду роботи, теми тощо
14	Концептуальна карта	Будь-яка можлива форма схематичної наочності, яка допомагає учням побачити взаємозв'язки між поняттями за допомогою побудованих схем ключових слів, що позначають такі поняття
15	Лідер за номером	Учні об'єднуються в групи по чотири і кожному члену групи присвоюється номер. Учитель ставить питання / проблему і всі чотири учні її обговорюють. Вчитель називає номер і відповідний учень у кожній групі відповідає
16	Найзаплутаніший (або найясніший) момент	Це варіант одохвилинки. Можна дати учням трохи більше часу для відповіді на запитання. Запитайте (в кінці уроку або під час паузи, яка утворилася після пояснення теми): «Який найбільш заплутаний момент» сьогоднішнього заняття?» або «Що вам здалося незрозумілим у понятті « »?»
17	Перевірка неправильного розуміння	Учитель надає учням поширені або передбачувані помилкові твердження з певної теми, щодо певного принципу або процесу і запитує, чи згодні вони з цим чи ніта чому. Учні мають дати аргументовані відповіді. Перевірка неправильного розуміння може також застосовуватися у формі тесту з декількома варіантами відповіді або гри «правильно-неправильно»

18	Перефразування	Учні мають висловити власними словами основну ідею уроку чи шойно поясненої теми
19	Підбиття підсумків	Форма роздумів одразу після певного виду роботи
20	Підказка за аналогією	Учні мають сформулювати думку на основі підказки-аналогії: (певне поняття, принцип або процес)____виглядає як _____ тому що _____
21	Підсумок А-Б-В	Кожному учневі в класі присвоюється окрема літера алфавіту, а він обирає слово, яке починається на цю літеру та пов'язане з вивченою темою
22	Підсумок або питання на картках	Учитель час від часу роздає картки й просить учнів писати з обох сторін за такими правилами: (Один бік) на підставі вивченого (теми, розділу), опишіть основну велику ідею, яку ви зрозуміли, у формі короткого висновку. (Другий бік) запишіть те, що ви ще не повністю зрозуміли у вигляді твердження або запитання
23	Підсумок одним реченням	Учнів просять написати підсумкове речення, яке відповідає на запитання «хто», «що», «де», «коли», «чому», «як» щодо певної теми
24	Підсумок одним словом	Учні мають обрати з-поміж наведених варіантів (або запропонувати самостійно) слово, яке найкраще підсумовує тему
25	Подумай – запиши – обговори в парі – поділися	Учні обдумують відповідь самостійно, записують її, об'єднуються в пари та обговорюють відповідь із партнерами, а потім озвучують її всьому класу
26	Подумай – розкажи в парі	Вчитель ставить учням запитання. Учні самостійно формулюють відповіді протягом визначеного часу, потім повертаються кожен до свого партнера та надають йому відповідь. Вчитель викликає декілька пар на вибір, які озвучують свої відповіді у класі
27	Пригадай – підсумуй – запитай – пов'яжи за 2 хвилини (ППЗП2)	За дві хвилини учні повинні <i>пригадати</i> та назвати у правильному порядку найважливіші ідеї, отримані на попередньому занятті; за дві хвилини <i>підсумувати</i> ці пункти одним реченням, записати одне основне <i>запитання</i> , на яке вони хочуть отримати відповідь та знайти одну <i>прив'язку</i> цього матеріалу до основної теми предмету чи курсу
28	Рішення-рішення	Учитель висловлює певну думку, потім просить учнів зайняти сторону, що відповідає їхній думці з цієї теми і поділитися аргументацією. Учні можуть змінювати сторону після обговорення
29	Самооцінювання	Процес, під час якого учні збирають дані про власне навчання, аналізують що саме відображує їхні успіхи в досягненні навчальних цілей та планують наступні кроки
30	Семинар за Сократом	Учні ставлять питання одне одному з певного важливого питання або теми. Питання ініціюють розмову, яка триває як серія відповідей та додаткових запитань

31	Сигнали руками	Учні на прохання вчителя показують визначені сигнали рукою, щоб повідомити про рівень розуміння певного поняття, принципу або процесу: «Розумію ___ і можу пояснити»(наприклад, великий палець вгору). «Ще не зовсім розумію ___ » (наприклад, великий палець вниз). «Не впевнений щодо _____»(наприклад, помахати рукою)
32	Скажи щось	Учні по черзі обговорюють у групі певний прочитаний розділ або переглянуте відео
33	Сортування слів	Учням дають набір словникових термінів, які вони сортують за заданими або створеними ними категоріями
34	Спінер ідей	Учитель створює спінер, розділений на 4 сектори з написами «Спрогнозуй», «Поясни», «Підсумуй», «Оціни». Після пояснення нового матеріалу вчитель крутить спінер та просить учнів відповісти на запитання залежно від місця зупинки спінера. Наприклад, спінер зупиняється на секторі «Підсумуй», тоді вчитель може сказати: «Назви ключові поняття, про які щойно йшлося»
35	Спостереження	Учитель готує протокол спостереження із переліком учнів у класі, де буде зазначено, за якими саме очікуваними результатами він буде спостерігати. Рухаючись класом, він спостерігає за учнями, коли вони працюють, і робить необхідні записи та позначки в протоколі спостереження
36	Тестування	За допомогою тестування вчитель перевіряє опанування учнями фактичної інформації, понять. Орієнтовні типи тестових завдань: Декілька правильних варіантів
		Правильно/Неправильно Коротка відповідь Знайди відповідність Розширена відповідь
37	Трикутна призма (червоний, жовтий, зелений)	Учні дають вчителю зворотний зв'язок, показуючи колір, що відповідає рівню розуміння

38	Усне опитування	<p>Учитель пропонує учнями відповісти на запитання, наведені нижче: Чим це _____ схоже на/відрізняється від _____? Які характерні риси/елементи _____? Як ще можна показати/проілюструвати _____? У чому полягає головна ідея, ключова концепція, мораль _____? Як _____ стосується _____? Які ідеї / деталі можна додати до _____? Наведіть приклад _____? Що не так з _____? Який висновок ви могли б зробити з _____? Які висновки можна зробити з _____? На яке питання ми намагаємося відповісти? Яку проблему ми намагаємося вирішити? Що ви можете сказати про _____? Що може статися, якщо _____? Які критерії можна взяти для оцінки _____? Які докази підтверджують _____? Як ми можемо довести / підтвердити _____? Як це можна розглядати з точки зору _____? Які альтернативи _____ слід розглянути? Який підхід/стратегію ви могли б використати для _____?</p>
39	Учнівська конференція	Бесіда з кожним учнем особисто для перевірки рівня розуміння
40	Хрестики-нулики	<p>Набір видів роботи, з яких учні самостійно можуть обирати ті, що можуть продемонструвати їхнє розуміння теми. Набір представлений у вигляді сітки з дев'яти квадратів, схожої на дошку для гри в хрестики-нулики, можна попросити учнів обирати так, щоб зрештою закреслити «три підряд». Завдання можуть відрізнятися за змістом, процесом та результатом і можуть бути адаптовані залежно від глибини знань</p>
41	Хто швидше?	Робота в парі – слухач і ведучий. Обидва знають категорію (тему), однак ведучий стоїть спиною до дошки / екрану. З'являються слова на задану тему, слухач дає підказки, а ведучий намагається вгадати слово. Пара, яка завершила першою, встає
42	Швидкий запис	Попросіть учнів відповісти за 2-10 хвилин на відкриті запитання або твердження
43	Шкала Лайкерта	<p>Учитель наводить 3-5 тверджень, які явно не є істинними або помилковими, але дещо спірними. Мета полягає в тому, щоб допомогти учням подумати над текстом, а потім обговорити його з однокласниками. Наприклад, «Герой (ім'я) не повинен був робити (що саме).»</p> <p>повністю погоджуюся не погоджуюся погоджуюся</p>

		повністю погоджуюся
--	--	---------------------

44	3-2-1	<p>Учні виконують такі варіанти завдань, визначаючи за прочитаним текстом:</p> <p>три речі, які ви дізналися, два цікаві факти, одне питання, що залишилося;</p> <p>три ключові слова, дві відмінності між _, один вплив на _;</p> <p>три важливі факти, дві цікаві ідеї, одне уявлення про себе як учня;</p> <p>три нові терміни, дві нові ідеї, одна річ, яку потрібно обдумати;</p> <p>три питання до тексту (незнайомі слова або незрозумілі ідеї), два прогнози за текстом (що станеться далі, враховуючи вже прочитане), знайдіть один зв'язок у тексті (з тим, що ви вже знали або випробували)</p>
45	Трихвилинна пауза	<p>Трихвилинна пауза дає змогу учням зупинитися, обміркувати певні представлені явища та ідеї, прив'язати їх до вже наявних знань або досвіду та попросити роз'яснень. Я змінив(ла) ставлення до....</p> <p>Я більше дізнався(лася) про...</p> <p>Мене здивувало...</p> <p>Я почувався(лася)...</p>
46	Є питання, в кого є відповідь?	<p>Учитель робить два набори карток. Перший набір має запитання за певним розділом навчання. У другому наборі містяться відповіді. Учитель роздає картки з відповідями учням, а потім він або учень зачитує класу питання на картці. Всі учні перевіряють свої картки з відповідями, щоб знайти правильну</p>